

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

1. De tempore & ordine rerum spiritualium. Thema. Omnia tempus habent. Eccles. 3

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

REGULA XXI.

De Tempore, Ordine, Devotione & Ariditate in exercitiis
spiritualibus.

EXHORTATIO I.

De Tempore & Ordine rerum spiritualium.

T H E M A.

Omnia tempus habent. Eccles. c. 3. 1.

V E L:

Omnes suum tempus rebus spiritualibus impendant. Reg. 21.

Omnia tempus habent, inquit Regum sapientissimus Salomon. Eccles. c. 3. 1. Hebraicus textus sonat: *Omni rei est constitutum tempus*. Syrus, *Omni rei est tempus*, & *tempus omni negotio sub sole*. Alii vertunt: *Omni rei suum est praefinitum tempus, limitatum & determinatum*: deinde ad particularia descendens, subjungit: *Tempus nascendi, & tempus moriendi*. I. c. Sic flores, frondes & germina oriuntur in ve-

res; occidunt in hyeme; homines & animalia nascuntur in infantia, moriuntur in senecta. *Tempus plantandi & tempus evellendi*, I. c. Tempus plantandi, arbores, frutices, herbas, ac tempus eas evellendi, juxta certorum siderum ortum, praesertim lunæ, ventorum, plusviarum, serenitatum: ut exactè describit Varro & Columella L. 2. de rustica. c. 8 & seq. Pari ratione tropologicè est *tempus plantandi*, virtutes statim temporibus, & *tempus evellendi* vitia vitiorum; est tempus vacandi penitentiae: ut in quadragesima; & laetitiae spirituali, ut in paschate; nunc operibus

D d d 3 elec-

elemosynæ, ut tempore pestis, famis, belli; nunc patientiæ, ut tempore morbi, tentationis, persecutionis: nunc operibus vitæ contemplatiuæ, nunc actiue prout obedientia exigat. Atque hoc ipsum præscribit S. Patriarcha noster præsentis Regulæ: *Omnes suum tempus rebus spiritualibus impendant.* Est enim tempus meditandi & tempus laborandi: tempus dormiendi & tempus vigiliandi: tempus tacendi & tempus loquendi, tempus corpus pascendi, & tempus animam, oratione, examine, spiritualique lectione reficiendi. Verbo Omni rei suum præfinitum & determinatum est tempus, ac potissimum exercitiis spiritualibus; quod nemo negligat; nemo inverteat, ac ordinem perturbet; qui sibi ipse nocimento esse nolit.

Tria igitur nunc declarabimus; nimirum Societatis religiosæ, rebus spiritualibus impendendum esse tempus suum, tempus integrum, non secus atque in reficiendo corpore, tempus proprium, & integrum observatur.

I. Quemadmodum Noëmi arcam Ecclesiæ Catholicæ, ita & Societatis nostræ symbolum aut figuram esse merito asserere videmur, ad quam divina Clementia ex misericordia sua infinita præ tot myriadibus, in mundi diluvio per-euntibus, nos vocare dignata est. Sicut enim in arca, non solum mansiones & domicilia: sed etiam esca omnibus animantibus in ea degentibus conveniens custodiebatur: sic etiam in Societate nostrâ, non solum mansiones multæ, id est, domus, gradus, officia & functiones; verum etiam esca multiplex om-

nibus in ea degentibus, & in quolibet gradu aut munere constitutis, apta conservatur; quâ vitam spiritualem conservare valeant; sine qua fame contabescant; non secus atque Noëmus cum familia & animalibus morti in arca succubuisse, nisi pabulum pro hominibus pecorumque sustentatione in arcam invehisset, ac suo tempore distribuisset.

Omnes, ait Sanctus Ignatius, *tempus suum, rebus spiritualibus impendant.* Omnes sive Superiores sint, sive subditi, sive Professi, sive Coadjutores; sive Veterani, sive Novitii, *Omnes suum tempus rebus spiritualibus impendant.* Qualiter vero in Societate res spirituales recuperamus atque ulurpamus? Meditationem, orationem vocalem, sacrificium, psalterium, rosarium, examen commune & particulare, libri spiritualis lectionem, communionem, exhortationem, ceterasque functiones asceticas, quibus Spiritus nutritur, sustentatur, conservatur, roboratur, ac perficitur: sine quibus languet, deficit, contabescit & moritur.

Ait autem *tempus suum*: sive tempus quod cuique à Superioribus concessum, aut constitutum fuerit: non quod omnes tempus æquale, aut æqualiter illud queant impendere; sed quilibet *tempus suum*. Professus suum; Coadjutor suum, Tyro suum. Sanè S. Pater noster Professus studium orationis ita commendavit, ut omne tempus, quod obedientia & charitatis operibus superest, ad inorando traduci voluerit. Fratres suum tempus meditationi, sacro examine, Libro spirituali destinatum habent præter-

I.
Omnes re-
bus spiri-
tualibus
impendat
tempus
suum.

præterquam quòd etiam ante, in & post labores & opera singula, mentem ad Deum elevare, ardentiaque suspiria, velut igneus sagittas, in cœlum ejaculari valeant. Novitii felices sunt, quibus totos propè dies exercitiis spiritualibus infumere conceditur. Denique nemini non tempus suum conceditur, quo Spiritum excolat, & nutriat; veluti in Arca Noe, nec mansiones nec escæ deerant.

II. Alterum, quòd implicite S. Patres innotuat & optat, est illud; ut hoc tempus nobile, non accidamus, non decurramus aut minuamus; multò minus, ut illud studeatis, laboribus, conversationibus, aut aliis rebus impendamus, similes illis, qui neglectis unionibus conchas, relictis nummis aureis, lutum colligerent. Profectò si cui ad ararium regium aditus referatur; eâ lege, ut, quod unius duntaxat horæ spatium, aureorum nummorum eximere libitum esset, liceret sumere; quantum verò illâ horâ negligeret, tantum omnibus aliis penuria laboraret; quanta huic diligentia impendenda foret; ne hora illa sine fructu efflueret? Ita nobiscum agitur, quando tempus aureum exercitiis spiritualibus depuratum negligimus, aut truncamus; neque enim solum debito fructu pro tempore secuturo, totaque aternitate privamur; verum etiam, ob temporis pretiosi iacturam, pœnam non levem incurrimus.

Reperias nonnunquam Religiosos verbi divini Præcones, aut conscientia arbitros aut scientiarum variarum Professores; quibus vel cum Auditoribus,

vel cum Pœnitentibus, vel cum Discipulis, proluxa sine fine colloquia miscere lubeat; at horulam colloquiis cum Deo infumere tadeat. An non huiusmodi Religiosos rectè Pilato assimilaverimus; qui cum Scribis, cum turbis, cum militibus, vel de Barraba, in paraceve, effusè locutus est: at de veritate cum Christo tandem loqui non potuit, quamdiu Dominus roganti, unâ, eaque brevissimâ fortè periodo responderet. Dicit ei Pilatus: *Quid est veritas?* & cum hoc dixisset, iterum exiit ad Judcos. Joan. cap. 18. 38. Subiste saltem, Pilare, tandem, donec, quod quaris, doceare. Scilicet, ut Pilato, ita & Religiosis tepidis, quævis mora cum JESU sæculum est.

Reperias quoque Religiosos Martha ministeriis mancipatos, qui ad labores quosvis alacres; ad orandi & meditando labores sint segnes; ad opera externa manualia exultent; ad interna, ad spiritualia exercitia, longè aliis nobiliora, gemant. Recordamini obsecro, (ait P. Joannes Paulus Oliva Societatis nostræ Generalis XI. Lib. 4. stromatum.) vaccarum, quas philistini arca Domini supposuerunt; *libant autem in directum vacca pergentes & mugientes.* Pro Deus immortalis! quoties & graviora traxerant, & durius laborarant, nec mugierunt. Vix pergere ceperunt cum arca, & mugiunt. In stabulo emunguntur & silent: tacuissent credo, si aratrum ducere per diem, noctemque coactæ essent. Arcam sine mugitu non trahunt. Et illas quidem non mitior; nam & bruta erant, &

quin apris discerpendis dedâmini? Cavete & paveat: manna fastiditis si è cœlo pluat; pepones & cucumeres & cæpas esuritis, si eas nilus, Ægyptiâque sânes excluderit. *Misit Dominus in populum ignitis serpentes.* Metuite, ne & vos ignitus serpens, Draco antiquus mordeat ac devoret, in mundi pericula relapsos: à neglectu meditationis, inquietus; piissimus Bergmannus, omnis à Societate apostasia sumplit exordium. Non deseretis vocationem, nisi antè deserueritis orationem.

Quocirca; cum omnia tempus habeant; etiam naturalia & minima quoque, quantò magis supernaturalia & spiritalia? Ut æquum omnino sit, omnes solum tempus rebus spiritalibus impendere: nonne anima plus est, quàm corpus? Si igitur corpus tantâ curâ, suo tempore pascitur; quantâ sollicitudine, anima suo tempore reficienda erit, ne fame contabescat? Quilibet igitur tempus suum rebus spiritalibus consecret; quocumque munere aut gradu fungatur; cum ex his omnis energia ac virtus in opera alia dimanare debeat. Hæc conciones inflammant, hæc studia illuminant; hæc labores acuunt ac perficiunt. Quare nemo, aut Concionatorum, aut conscientiarum arbitratorum, aut scientiarum variarum Professorum adeo detemens sit, qui aureum rerum spiritalia

tempus, aureis, minis que pretiosis occupationibus infumat; & cum auream colligere valeat monetam, in cupream totum sese effundat. Nemo eorundem cum Pilato proluxas libens cum turbis sermones misceat; & vel horulam colloquio cum Christo infumere recuset. Nemo Coadjutorum temporalium ad labores externos, ita se totum applicet, ut contemplandi & orandi laborem refugiat, & cum vaccis arcam Domini portantibus, mugiat. Nemo Magistrorum nostrorum, aut Scholasticorum, ad studia promptè vigilet, & ad orationem indormiscat, ne Petro dormituri ente audire cogatur: *Sic non potuisti unâ horâ vigilare mecum?* Denique nemo vel ad recolenda studia, vel erudiendam juventutem destinatus, tantopere se vel studiorum, vel conversationis, inordinato desiderio, absorberi sinat, ut exercitia spiritalia intermitat, vel cum Hebræis manna nauaset, & fures, pepones & allia Ægypti appetat, alioquin certissimè cor ejus exarescet, devotionis calor intepeccet; charitas & spiritus refrigescet; periculoque se manifesto exponet, ut è religionis cœlo, in cœnum mundi relabatur, & ab ignito serpente, stygiôque Dracone mordeatur, perimatur & deglutatur.

Ecc

EXHOR-